

Školní preventivní program - školní rok 2023/2024

1. Základní údaje o škole

Název školy: Soukromá základní škola DINO HIGH SCHOOL, s.r.o.

Adresa školy: Bellova 352, Praha 10

Ředitel školy: Mgr. Ondřej Zaorálek

Kontakt: ondrej.zaoralek@dinoskola.cz

Školní metodik prevence: Mgr. et Mgr. Michaela Hozáková

Kontakt: michaela.hozakova@dinoskola.cz

Počet tříd: 8

2. Charakteristika školy a její vnitřní zdroje

2.1 Analýza situace

DINO HIGH SCHOOL je soukromé gymnázium s rozšířenou výukou jazyků. Nachází se na jižním okraji Prahy, v Praze 10 – Petrovicích, na rozhraní starší vilové zástavby a sídliště. V areálu školy se nachází také školní zahrada, kterou studenti využívají. Ve školní budově je také umístěna soukromá mateřská školka DINO PRESCHOOL, která má zvláštní vchod, a soukromá základní škola DINO ELEMENTARY SCHOOL, jejíž žáci vstupují do budovy stejným vchodem jako studenti gymnázia. V jedné budově se tak potkávají všechny věkové kategorie od tříletých dětí až po osmnáctileté studenty.

Gymnázium navštěvují studenti, kteří v převážné většině dojíždějí z jiných částí Prahy, ale i z okolních obcí, převážně nové satelitní zástavby. Jsou přivázeni rodiči osobními automobily. Vyučování začíná v 8:45 h tak, aby všichni měli ráno dostatek času na cestu do školy.

Škola nabízí také nadstandardně širokou nabídku odpoledních aktivit od sportovních, výtvarných přes hudebně zaměřené (hry na hudební nástroj, sólový zpěv) až po dramatický kroužek, jógu pro děti či kroužek stepu. Studenti v odpoledních hodinách navštěvují školní klub, kde se mohou věnovat zájmovým aktivitám.

V jednotlivých třídách je maximálně 20 studentů, při hodinách cizího jazyka se počet pohybuje v rozmezí 5-13 žáků v závislosti na dosažené jazykové úrovni. Všichni studenti i

pedagogové ve škole nosí školní uniformy s logem školy. Skladba studentů je rozmanitá (děti různých národností), je zde mnoho dětí, které mají díky dlouhodobému pobytu v zahraničí zkušenosti s jiným školským systémem a také studentů, které mají jednoho z rodičů jiné národnosti. Souhrnně lze charakterizovat rodiny studentů školy jako rodiny, pro něž je vzdělání na nejvyšších příčkách životních priorit.

Pro školu je charakteristické pravidelné setkávání všech studentů s vedením školy a pedagogickým sborem, tzv. assembly. Zde jsou studenti informováni o akcích pro následující období, seznamováni s úspěchy jednotlivců či kolektivů, prezentovány třídní projekty, ale je zde i prostor na upozornění na nežádoucí jevy, které se ve škole vyskytly.

Škola každoročně organizuje pro všechny žáky několik výjezdů. Brzy po začátku školního roku se koná adaptační pobyt pro studenty primy, kdy se tvoří nové třídní kolektivy. V zimě probíhá lyžařský kurz a v květnu či červnu zahraniční jazykový pobyt. Také podporujeme komunitní život školy při společných akcích (Mikulášská, vánoční akademie spojená s výtvarnými dílnami, školní ples, noc s Andersenem, tradiční turistický pochod Dinošlápota, závěrečná Zahradní slavnost).

Ve škole je zřízeno školní poradenské pracoviště, jehož členy jsou zástupce vedení školy, školní psycholog, metodik prevence, speciální pedagog, výchovný poradce. Členové tohoto týmu se setkávají pravidelně 1x týdně a spolupracují při zajišťování péče o žáky v jednotlivých oblastech.

2.2 Spolupráce s pedagogickým sborem

Nejbližším partnerem školního metodika prevence je třídní učitel. Učitelé se s metodikem prevence a dalšími členy školního poradenského pracoviště 1x za dva týdny setkávají na společné schůzi. Kromě toho má metodik prevence vypsání konzultační hodiny, určené výhradně pro pedagogy.

Pedagogický sbor je seznámen se Školním preventivním programem na školní rok 2023/2024. Má k dispozici také časopis Prevence a další odbornou literaturu, vztahující se k této problematice, kterou shromažďuje a doplňuje metodik prevence ve své pracovně.

Členové pedagogického sboru budou proškoleni v kurzu Zdravotník zotavovacích akcí. Zúčastnili se semináře Cizinci ve třídě, Role asistenta pedagoga a byli seznámeni se změnami, které se týkají inkluze ve vzdělávání. Dále absolvovali vzdělávací semináře pro pedagogy Práce v náročných situacích a Základy wellbeingu. Pedagogové jsou zapojeni do projektu Minimalizace šikany.

2.3 Spolupráce se studenty

Základním dokumentem, ve kterém je prevence rizikového chování ve škole zahrnuta, je Řád školy. Studenti jsou na začátku školního roku s Řádem školy seznámeni a svým podpisem stvrzují, že porozuměli jeho obsahu. Snažíme se o aktivní zapojení studentů do chodu školy a chceme jim umožnit podílet se na některých dílčích rozhodnutích. Vytváříme systém školního parlamentu, kdy se zvolení zástupci jednotlivých tříd pravidelně setkávají se zástupcem ředitele a zde dostávají prostor pro aktivní spoluúčast na dění ve škole. Studenti jsou vedeni k otevřenému projevení svých názorů, diskusi a projevení postojů. Ve škole jsou zavedeny třídnické hodiny. V rámci třídy je často využíváno komunitního kruhu k diskusím na jednotlivá témata. Všichni studenti školy mají možnost využít konzultačních hodin školní psycholožky, případně metodika prevence.

2.4 Spolupráce s rodiči

Na začátku školního roku jsou všichni rodiče seznámeni s Řádem školy. Škola poskytuje dlouhodobě rodičům i žákům možnost spolupráce s vedením školy, se členy pedagogického sboru i členy školního poradenského pracoviště. Rodiče mají možnost využít konzultačních hodin školního psychologa či metodika prevence, určených výhradně rodičům, případně konzultovat prostřednictvím mailu. Je zřízena Rada školy, zástupci rodičů se pravidelně setkávají s vedením školy a zřizovatelem. Třídní učitelé se setkávají s rodiči na společných třídních schůzkách a dvakrát ročně jsou organizovány tzv. tripartitní konzultace žák – rodič – učitel. Těmto schůzkám předchází příprava ve formě sebehodnotících dotazníků. Tato forma individuálních konzultací má velký význam pro zlepšení komunikace rodiny a školy, a především vede studenty k sebehodnocení a schopnosti prezentovat svou práci.

3. Vnější zdroje

- webové stránky MŠMT, platná legislativa, týkající se prevence rizikového chování (zákony, vyhlášky, metodické pokyny, vydané k jednotlivým typům rizikového chování)
- metodik prevence při PPP pro Prahu 10, krajský školní koordinátor prevence – odborná a metodická pomoc
- spolupráce s metodiky prevence z dalších škol
- internetové poradenství pro školní metodiky prevence

- síť organizací a odborných zařízení – protidrogový koordinátor, manažer prevence kriminality, PPP, SPC, OSPOD, Policie ČR, Městská policie, klinický psycholog, dětský psychiatr
- časopis Prevence a odborná literatura, týkající se prevence rizikového chování, pedagogická knihovna ve škole
- vzdělávací programy pro učitele a metodika prevence, konference primární prevence
- kulturní akce s preventivní tematikou
- neziskové organizace, poskytující programy primární prevence (Jules a Jim, Aisis)

4. Cíle primární prevence

4.1 Dlouhodobé cíle

Pedagogové

- vzdělávat pedagogy v oblasti prevence školního násilí – šikana, vedení třídnické hodiny, práce třídního učitele s třídním kolektivem, řešení konfliktních situací mezi žáky, komunikace učitel – rodič
- podporovat efektivní metody výuky (projektové vyučování, kooperativní vyučování, interaktivní přednášky), kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu, toleranci, odpovědnosti za sebe i za svou pracovní skupinu

Studenti

- naučit studenty umět vhodně reagovat na krizové situace, zvýšit jejich zájem o dobré klima třídy a školy, minimalizovat projevy rizikového chování
- zlepšit informovanost žáků, na koho se obrátit o pomoc s řešením krizové situace, zlepšit jejich přehled o kompetencích zaměstnanců školy

Rodiče

- informovat rodiče průběžně o činnosti školy, akcích, dát jim možnost zpětné vazby, zvětšit prostor pro vyjádření názoru, potřeb (lze využít metodu dotazníku, ankety apod.)

- prohlubovat spolupráci s rodiči v oblasti rizikového chování žáků, informovat o zvýšeně rizikových situacích v životě ve škole, poskytovat kvalitně služby školního poradenského pracoviště

4.2 Krátkodobé cíle

Pedagogové

- školit pedagogy k získání přehledu o všech typech rizikového chování s důrazem na šikanu a doporučení využívat vhodného učiva k diskusím a preventivním aktivitám v rámci výuky, pravidelné setkávání pedagogů 1x za 14 dní
- seznámit se se školním preventivním plánem a s krizovým plánem řešení šikany
- vyhledávat projevy možného výskytu rizikového chování, používat nástroje pedagoga k šetření klimatu třídy

Studenti

- zajistit zvyšování odolnosti vůči šikaně
- zkvalitnit práci školního parlamentu
- zvýšit dohled nad rizikovými místy školy (zejména prostorem šaten)
- lépe vybavit prostory školní zahrady
- seznámit žáky se členy školního poradenského pracoviště, s jejich kompetencemi, zveřejnit na nástěnce ve škole jejich konzultační hodiny

Rodiče

- seznámit rodiče s programem proti šikanování
- seznámit rodiče se členy školního poradenského pracoviště, s jejich kompetencemi a konzultačními hodinami, zveřejnit kontakty
- seznámit rodiče s novými webovými stránkami školy a pravidelně 1x týdně je písemně informovat o dění ve třídě (nejen přehled akcí, ale i atmosféra ve třídě)

5. Aktivity primární prevence

Tab. Aktivity primární prevence pro studenty

Ročník	Název akce	Typ rizikového chování	Forma aktivity	Realizátor
6.A	Adaptační pobyt	Nespecifická prevence Osobnostní rozvoj	Utváření nového kolektivu třídy	Třídní učitel, školní psycholog
Prima	Adaptační pobyt	Nespecifická prevence Osobnostní rozvoj	Utváření nového kolektivu třídy	Třídní učitel, školní psycholog

Ročník	Název akce	Typ rizikového chování	Forma aktivity	Realizátor
Prima	Učíme se spolupracovat	Nespecifická prevence Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Prima	Típní to I.	Užívání návykových látek (nikotin)	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Sekunda	Tráva	Užívání návykových látek (marihuana)	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Sekunda	Umíme se domluvit	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Tercie	(Ne)zahulíme, uvidíme II.	Užívání návykových látek (marihuana)	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Tercie	Moje identita a hodnoty	Nespecifická prevence Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Kvarta	(Ne)pijeme s rozumem II.	Užívání návykových látek (alkohol)	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Kvarta	Wellbeing, duševní pohoda	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Kvinta	(Ne)beru	Užívání návykových látek (Taneční drogy)	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú

Kvinta	Wellbeing, duševní pohoda	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Sexta	Rozvoj emoční inteligence	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Sexta	Wellbeing, duševní pohoda	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Septima	Moje identita a hodnoty	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú
Septima	Učíme se spolupracovat	Nespecifická prevence, Osobnostní rozvoj	Interaktivní seminář s prvky zážitkové pedagogiky	Jules a Jim, z.ú

6. Krizový plán při rizikovém chování - šikana

Postup při odhalení šikany:

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník školy zjistí, že je student školy šikanován (je přímo přítomen násilí či je informován), toto neprodleně **oznámí** školnímu metodikovi prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (ředitel Mgr. Ondřej Zaorálek či zástupkyně ředitele školy Mgr. Tereza Nehasilová).
2. Školní metodik prevence provede **analýzu situace (rozhovor s informátory, obětí)** a rozhodne, o jaké stadium šikany se jedná a zda škola řešení zvládne sama (první dvě stadia šikany). Svá zjištění neprodleně projedná s vedením školy.
3. Pokud se jedná o **neobvyklou formu šikany či o pokročilou šikanu**, škola (vedení školy pověří člena školního poradenského pracoviště) informuje: rodiče obětí, OSPOD, policii ČR, příp. lékaře, zajistí spolupráci externích odborníků.
Je nezbytné zajistit bezpečí obětí, izolovat ji od agresorů (po dohodě s rodiči je možné i omluvit oběť z výuky), zamezit skupinové výpovědi spolužáků. **Šikanu řeší dále odborníci**, školní metodik prevence vede pouze počáteční rozhovor, který slouží k poskytnutí podkladů.
4. Pokud se jedná o **šikanu, kterou škola řeší sama** (první dvě stadia), první pomoc provádí školní metodik prevence ve spolupráci s třídním učitelem. Třídní učitel informuje rodiče oběti, pokud nejsou sami oznamovateli. Metodik prevence zjistí četnost, příčinu, formu šikany a poskytne oběti pomoc a radu (lze využít služeb školního psychologa).
5. Třídní učitel pomůže metodikovi prevence s **nalezením vhodných svědků**.

6. Metodik prevence vede **individuální rozhovory se svědky**, získává další informace o míře šikany.
7. Metodik prevence vede **rozhovor s agresory**, může je i konfrontovat mezi sebou, zjišťuje důvody, informuje je, co bude následovat, jaký bude další postup, informuje o důsledcích jednání, postoji školy.
8. Metodik prevence **informuje vedení školy** o závěrech vyšetřování.
9. Vedení školy svolá **výchovnou komisi**, které se účastní člen vedení školy (ředitel či zástupkyně ředitele), školní metodik prevence, třídní učitel, rodiče agresora, agresor. Rodiče jsou seznámeni s výsledky vyšetřování a se stanoviskem školy (kázeňský postih vychází ze školního řádu). Při odmítnutí řešení rodiči agresora škola (vedení školy) informuje OSPOD. Rodičům agresora nabídneme odbornou pomoc školního psychologa či doporučíme pomoc dalších odborníků (středisko výchovné péče, psychoterapie...).
10. Metodik prevence a třídní učitel vedou **rozhovor s rodiči oběti** a informují je o závěrech vyšetřování. Toto je možné zařadit už v průběhu vyšetřování, na úrovni ochrany oběti. Rodičům oběti nabídne pomoc školního psychologa.
11. **Třídní učitel informuje celou třídu**, oznámí, jak byla šikana vyšetřena, jaké následky nese viník.
12. Po vyšetření šikany je třeba **pracovat s celou třídou** – případně třídami, trvale a systematicky budovat kamarádké a bezpečné vztahy ve třídě. Lze využít služby školního psychologa, metodika prevence či servisní zařízení (středisko výchovné péče, pedagogicko-psychologickou poradnu, Společenství proti šikaně, certifikované agentury, které poskytují preventivní programy).
13. Školní metodik prevence vede záznamy o celém průběhu vyšetřování, rozhovorech, jednání s rodiči, výchovné komisi, závěrech vyšetřování. Tyto záznamy archivuje.

7. Základní krizový scénář při výbuchu skupinového násilí

Při výbuchu skupinového násilí dochází k „lynčování“ oběti. Pokud se zapojí celá třída, vždy se jedná o pokročilou šikanu a je třeba ji následně důsledně vyšetřit.

1. Přítomný pedagog – svědek – musí nejprve **zvládnout vlastní šok** a bleskově odhadnout závažnost situace.
2. Zajistí **bezprostřední záchranu oběti**, zastaví skupinové násilí.
3. **Zalarmuje kolegy** v blízkosti (na stejném patře, v blízkém kabinetě apod.), využije jejich pomoci – hlídání oběti, poskytnutí první pomoci.
4. Pedagog – svědek **informuje vedení školy**.

5. Pokračuje **pomoc oběti** – pokud je třeba, je přivolán lékař.
6. Je třeba **zabránit skupině v domluvě** na křivé výpovědi (dozor pedagogů).
7. **Oznámení na policii**, paralelně – OSPOD, informace rodičům.

Dále se postupuje jako při řešení šikany (viz výše).

8. Krizový plán při rizikovém chování – kyberšikana

1. Pokud pedagogický či nepedagogický pracovník zjistí kyberšikanu, **neprodleně informuje** školního metodika prevence (Mgr. Et Mgr. Michaela Hozáková) a vedení školy (Mgr. Ondřej Zaorálek či zástupkyně ředitele Mgr. Tereza Nehasilová).
2. Pokud se jedná o kyberšikanu, probíhající v době vyučování, je třeba rozhodnout, zda se jedná o počáteční či pokročilou fázi kyberšikany. Je třeba okamžitě **ukončit komunikaci** mezi obětí a agresorem, izolovat agresora a oběť.
3. V případě počáteční šikany, kterou škola zvládne sama, je třeba **zajistit ochranu oběti** např. zablokovat přístup agresorovi, je-li to možné (lze využít pracovníky IT oddělení ve škole).
4. Je třeba **zajistit důkazy** (uložit SMS, vyfotografovat emaily apod).
5. Pokud je agresor znám, lze **zajistit důkazy i u agresora**.
6. Metodik prevence **informuje rodiče** oběti i agresora. Zároveň prověří, zda kyberšikana není důsledkem probíhající „klasické“ školní šikany.
7. Metodik prevence oběti i jejím rodičům poskytne pomoc, **kontakt na odborníky**.
8. Je třeba **minimalizovat možnost recidivy**, informovat operátora, zřizovatele stránek, vhodně upravit školní řád, informovat preventivně rodiče i žáky, kam se mohou obracet na odborníky – metodik prevence.
9. Pokud se jedná o **pokročilou kyberšikanu**, je vždy nutné vyšetřovat ve **spolupráci s odborníky** a s policií ČR. V tomto případě nejprve zajistíme a uložíme důkazy a ochráníme oběť, pak kontaktujeme odborníky.
10. V případě zachycení kyberšikany **mimo školu informujeme rodiče oběti**, popř. rodiče agresora. Poskytneme rodičům oběti pomoc, radu, kontakty na odborníky, v případě vážnosti předáme orgánům činným v trestním řízení.

9. Kyberprostor

Během školního roku jsou žáci v rámci práce s upevňováním digitálních kompetencí průběžně seznamováni s pravidly bezpečného kyberprostoru s přihlédnutím k rychle se rozvíjejícímu se tématu umělé inteligence. V rámci prevence musí správně porozumět fenoménu umělé inteligence, jejím přínosům i nevýhodám. Znalost pojmu plagiátorství se v jejím kontextu ukazuje jako stěžejní.

10. Důležité kontakty a telefonní čísla:

Pedagogicko-psychologická poradna pro Prahu 10, tel. 272 657 712

Jabloňová 3141/30a

106 00 Praha 10 – Zahradní Město

ppp10@ppp10.eu

Dětské krizové centrum, o.s.(nonstop) tel. 241 484 149, 777 664 672

V Zápolí 1250/21

141 00 Praha

E- mail: problem@ditekrize.cz

rizika kyberprostoru **778 510 510**

Linka bezpečí 420 266 727 979

Ústavní 91/7 **420 266 727 976**

181 00 Praha -Bohnice

E- mail: Inko@linka.bezpeci.cz

Rodičovská linka 840 111 234, 606 021 021

Pro děti (zdarma) 116 111

Společnost proti šikaně

Dr. Michal Kolář, předseda

Pedagogicko-psychologická poradna

Zelený pruh 1294/50

147 08 Praha 4 737 436 420

E- mail: michalkolar@volny.cz 606 118 199

www.saferinternet.cz (Informace na téma kyberšikana, ochrana osobních údajů aj. V sekci „Ke stažení“ výsledky výzkumu chování dětí na Internetu)

www.bezpecne-online.cz (Stránky pro teenagery, rodiče a učitele s informacemi o bezpečném používání internetu, prevenci a řešení kyberšikany; výukové materiály)

www.protisikane.cz (Informace o kyberšikaně a jejích projevech, tipy pro rodiče)

www.minimalizacesikany.cz (Praktické rady pro rodiče, učitele a děti, jak řešit šikanu a jak jí předcházet. V sekci „Pro média" tisková zpráva s výsledky šetření o kyberšikaně na školách)

http://prvok.upol.cz (Centrum prevence rizikové virtuální komunikace UPOL, v sekci „Výzkum" výsledky výzkumného šetření Kyberšikana u českých dětí)

www.sikana.org (Stránky občanského sdružení Společenství proti šikaně - aktuality z oblasti, související odkazy apod.)

11. Evaluace ŠPP

Po skončení každé akce s preventivní tematikou jsou učitelům zadávány písemnou formou dotazníky, kde hodnotí přínosy prevencí. S každou třídou pak třídní učitel prochází v rámci třídnických hodin konkrétní výstupy a benefity probíraných témat.

Po školení pedagogických pracovníků probíhá zpětná vazba. Jsou probrány konkrétní přínosy pro jejich práci zároveň s plánem dalších témat, kterým je třeba se věnovat.